

haszonvétele). Védett természeti területen ne gyűjtsön!
A személyenként gyűjthető napi mennyiségnél (2kg/nap/fő) több nem gyűjthető. Védett gombák gyűjtését a fajok megismerésével kerülhetjük el!

Így közösen megalapozhatjuk azt, hogy a jövőben is megőrizzük a gombák termőképességét és élőhelyüket!

Milyen gombák találhatók a Nyugat-Cserhátban?

A tájra jellemző gazdag felszíni formák változatos élőhelyeket biztosítanak a gombák számára is. A Cserhát nyugati részén, a kultúrtájba ékelődve nagyrészt kocsányos tölgyesek és cseresek mellett kisebb kiterjedésben akácok alkotják az erdőket.

Legkedveltebb jóízű gombák a környéken a vargányák és a róka-gombák. Az ehető galambgombák, és keserűgombák is gyakran gazdagíthatják kosarunkat.

Bronzos vargánya

Füves élőhelyeken megtalálhatók az őzlábak és a szegfűgomba, mint kedvelt étkezési gombák. Vigyázzon, hogy a halálosan mérgező gyilkos galócát, vagy a gyakori, szintén mérgező citromgalócát, illetve a róka-gombával összetéveszthető mérgező világító tölcsérgombát ne gyűjtse a kosárba!

A GYŰJTÖTT GOMBÁT MINDEN ESETBEN MUTASSA MEG GOMBASZAKELLENŐRNEK!

A leporelló
a Börzsöny Térsége Egyesület
„Életminőséget javító
közösségfejlesztési képzések”
című felhívás pályázatának keretében
(VP6-19.2.1.-13-3-17),
a romhányi Rózsakert Vendégház

és a Magyar Mikológiai Társaság

együttműködésével készült.

Írta:

Fodor Livia – Magyar Mikológiai Társaság

Fotók:

Dima Bálint

Gáborné Barakonyi Ágnes

Nagy Angelina

2020

NAGYGOMBÁK A KÖRNYEZETÜNKBEN

2020

Csapadékosabb időszakot követően szinte „aratni” lehet a gombákat a környékünkön az erdőkben, a mezőkön, míg szárazabb időkben csak elvétve találkozunk velük. Nem kérdés, a gombagyűjtés nem csak hasznos, de élvezetes tevékenység is egyben, s nem is eszközigényes: kell hozzá egy kosár, egy kés és **nem utolsó sorban a gombák ismerete.**

Programunkkal a gombák csodálatos világára szeretnénk felhívni a figyelmet! A gombák fontos szerepet játszanak a természetes életközösségekben, az ehető gombák pedig színesítik étkezésünket is. **A gombászásnak azonban vannak írott és íratlan szabályai, amelyeket jó, ha betartunk,** egyrészt, hogy elkerüljük az esetleges mérgezéseket, másrészt, hogy a jövőben is lehetőségünk legyen erre a kellemes és hasznos időtöltésre.

A program keretében vegyen részt 2020 őszén te-repgyakorlatunkon és 2021. évi tavaszi előadásainkon Romhány és környékén (Alsópetény, Felsőpetény, Nőtincs, Legénd, Romhány, Ósagárd, Tolmács).

Sárga róka

Miért nélkülözhetetlenek a gombák a természetben?

Mint írtuk, a gombák fontos szerepet játszanak a természetes életközösségekben. Az egyik legfontosabb feladatuk a szerves anyag lebontásában van, a szaprotróf fajok leggyakrabban elhalt fákon élnek, nekik köszönhetjük a faanyag lebontását, vagy a talajon, az avar lebontását végzik. A növényekkel együtt élő, mikorrhizás gombák szoros, kölcsönösen előnyös kapcsolatot (szimbiózis) alakítanak ki, így a fák számára könnyebbé válik a tápanyagok és a víz felvétele a környezetből, míg a gomba a számára a növény biztosítja a szükséges szerves anyagokat. A parazita gombák

Gyilkos galóca

pedig élőködnek, elsősorban fákon, amelyek végül legtöbbször elpusztulnak. Ez a sokféle életmód típus is mutatja, hogy a gombák többféle szempontból is fontosak. Mindemellett a talajban szerteágazó gombafonal hálózat segíti a növények közötti kommunikációt, információ-áramlást.

Hogyan gyűjtsünk gombát?

Gombagyűjtés étkezési célra

A természetben a gombagyűjtésnek vannak veszélyei, ezért legyen mindig elővigyázatos! Vannak súlyosan mérgező fajok, amelyek elkerülése létfontosságú. Azonban ha betartja az alapszabályokat, akkor egy élvezetes tevékenységgel gazdagíthatja életét! A gombavilág sokfélesége, a természet szépsége, az új ízek, új ételek és esetleg egy kellemes új társaság szép élményeket nyújthat!

Mielőtt egyedül elindul gombászni, **mindenképp tanulja meg az alapokat, milyen fajok gyűjthetők a környéken,** mikor érdemes ezeket a fajokat keresni, milyen fajokat ne gyűjtsön semmiképp (pl. **ha gyilkos galóca kerül a kosárba,** a mérgezés elkerülése érdekében **az összes többi gombát is meg kell semmisíteni!**).

A leghatékonyabb, ha többször csatlakozni tud helyi gombászokhoz, vagy tanfolyamokon is el lehet sajátítani a legszükségesebb ismereteket. **DE MINDEN ESETBEN VIGYE EL A VADON TERMŐ, GYŰJTÖTT GOMBÁT GOMBASZAKELLENŐRHŐZ!** A szakellenőr nemcsak az ehető fajokat válogatja ki számunkra, de minősíti is a gyűjtött gombákat, hogy alkalmasak-e fogyasztásra.

A gombát kosárba, vagy jól szellőző edénybe lehet gyűjteni! Nylonzacskóban a termőtestek összetörnek, és hamar romlásnak indulnak! A gyűjtött gombát tisztítsa meg a rátapadt földtől, avartól, **de mindig figyeljen arra, hogy a fontos határozóbélyegek** (pl. bocskor, burokmaradványok) **láthatók maradjanak. Mindig a teljes gyűjtött mennyiséget mutassa meg a szakellenőrnek,** ne csak 2-3 termőtestet mintaként, hiszen a szakellenőr tudja kiválogatni, ha véletlenül 1-2 hasonló faj termőtesteit is begyűjtöttük.

Természetkímélő gombagyűjtés

Óvjuk a természetet! **Ne bolygassa meg a termőhelyeket!** A terület megváltozása, átalakulása, esetleg kiszáradása a gomba eltűnését is előidézheti.

Mindig hagyjon az élőhelyen termőtesteket. Ne szedje le a fiatal példányokat! A fiatal példányok határozása is nehezebb, de fontos, hogy maradjon az élőhelyen olyan termőtest, amely későbbi spóraszórásával biztosíthatja a gombák szaporodását.

Ne szedjen le ismeretlen fajokat, mivel legtöbbször ezek a termőtestek kidobásra kerülnek. Még fontosabb, hogy **a nem ehető, vagy éppen mérgező fajokat ne „rúgják fel”,** hiszen ezeknek a gombáknak is **fontos szerepe van a természetben!**

Tartsa be a jogszabályok által előírtakat. **Figyeljen mindig arra, hogy a terület kinek a tulajdona** (állami erdő/ magántulajdon) és gyűjthető-e gomba ott (erdei

